

TANKAR PÅ SEXTIOFEMÅRSDAGEN

13/11 1913 AF ANTON RIDDERSTAD (TRYCKT SOM MANUSKRIFT)

LINKÖPING BILLSTENS BOKTRYCKERI 1913

Förord till den elektroniska utgåvan

Dessa tankar från 65-åringen Anton Ridderstad (1848-1933) har digitaliserats 2012 av Kungliga Biblioteket i Stockholm och anpassats för Projekt Runeberg i december 2016 av Ralph E.

Minne och hopp.

Hvem är, som ej som barn sig önskar gammal vara? Allt i lifvet synes då så stort och stolt. Men åren komma – och man önskar: den som bara Än en gång nu vore klädd i skärp och kolt.

Då barndomstiden för mig hägrar, så jag tänker: Visst är sannt, att ynglings hopp och mannakraft Oss mången gång i lifvet mycken lycka skänker. Barndomslyckan var den största dock, vi haft.

Så går mitt lif alltjämt framåt. Den flydda tiden Blir alltmer och mer min glädje år från år. Nu jag gammal blifvit. Snart kommer lugna friden I det vissa hoppet: grafven återstår.

Lifvets sällhet.

Mycken glädje har mig lifvet gifvit. Mången bitter sorg det också gaf. Men hvad mer är därom säga? – Liksom rosen följes af sin törnetagg, Följes glädjen utaf lifvts slit och agg. – I förnöjsamhet vi lifvets sällhet äga.

Svår blef understundom ock min sträfvan. Mörk och dyster syntes lifvets stig. Men hvad mer är därom säga? – Arbetslusten blef min tröst, mitt säkra stöd. Till förnyad kraft och handling ock den bjöd. – Uti arbetslust vi lifvets sällhet äga.

Men hvad än mig här i lifvet möter, Och hvad än kan blifva här min lott, Är därom ej något säga. – Handla vill jag så som alltid på det sätt, Att jag gör, hvad som mig synes sannt och rätt. – I att handla rätt vi lifvets sällhet äga.

Sällan gick det här, så som jag tänkte. Kommer nog ej heller så att gå. Men därom är intet säga. – Våra vägar ledas af den högre makt, Där naturen själf gör ständig Gudavakt. – I Guds hägn vi lifvets största sällhet äga.

Lofpris och tadel.

Sätt till stundens och till dagens lof och pris ej tro, Icke ens vid grafven, där den döde sänkts i ro. Lägg ej heller vid dig afundsinnets röst, Där ditt eget samvet' gifver lugn och tröst. Det behöfves årtal af tid, För att jordens oro och dess strid Kunna helt förskingras och i allt förglömmas. Först därefter kan en männ'skogärning rätt bedömas.

De småsinnade.

Lumpna själar, Trälar Under oket af sitt eget enkla jag! De som ej förlikas kunna Med en framgång, som kan nås af andra, Och ej vilja någon unna Att med egen kraft sin väg få vandra! De, som hellre vilja skåda, Att en ädel sträfvan hindras, hotas, De, som – om de finge råda – Gärna såge hvarje storverk motas, Hellre än att *en* skall hem få bära Något grand af skaparglädjens ära! Lumpna själar, Trälar De, som endast i sig själva se behag!

Bönen.

När dagen gryr, och morgonrodnad börjar sprida Sitt ljus utöfver jordens rymder vida, Det är liksom en hälsning från en högre makt. Gif då ditt svar på denna hälsning med en bön Och bed att redbart kunna vandra fram din dag Med allt dess arbete, dess möda och dess id. Bed, att du sträfva kan den högste till behag! – Ej något så som bönen ger ditt sinne frid, Ej något så som bönen ädla tankar fram har bragt, Ej något så som bönen gifver dig en riklig lön!

När afton kommer och dess skymning ut sig breder Då är det åter tid, en bön du beder Då är det åter tid, en bön du beder Med tanke på den växling, dagen för dig haft. Ha' sorger mött, så gifver bönen lugn och ro Och skiljer dagens möda ifrån hvilans tid. Har dagen åter under ädel glädje gått, Du under bönens lof och pris må kännas vid, Att du i bönens gåfva har en lycka fått. – Ej något så som bönen gifver viljan styrka, kraft, Ej något så som bönen skapar kärlek, hopp och tro!

Östergötland.

Östergötland! Härliga, yppiga land, Som famnas af Vätterns våg och Östersjöstränder Och af de vilda skogars allvarsprakt, Som rundt kring strömmar, slätter, berg stå vakt. – Inom sin gräns en bild af Sverges alla länder.

Östergötland! Bördiga, ymniga land Med dina gyllne sädesfält och rika skördar, Som oss alltjämt i fullgod måtto närt. Ett land, som mer än annat är oss kärt. En bygd, vi alla först och sist med kärlek vördar.

Östergötland! Forntida ursvenska land Från hvilket tapper hjältegot sitt ursprung leder. Där konung Svärkers ätt sin vagga haft, Och Folkungsläkt har hämtat all sin rkaft. Ett land, som sedan sekler alltid nämnts med heder.

Östergötland! Minnenas storslagna land, Det land, vi ärfvt – att tagas mot af andra händer, Där manlig vilja, handling, kraft och dygd I alla tider haft sin hemordsbygd. Ett land, som ännu fosterländska tankar tänder.

Hälsning.

Östergötland! fosterbygd! I hvars sköte, i hvars skygd Jag nu lefvat har och verkat fem och sextio år. Hell dig, hembygd, nu i dag! Mot min enkla hälsning tag.

I bokhandeln har nu utkommit tre häften af:

Östergötlands Historia

af

Anton Ridderstad.

Det beräknas blifva 7 à 8 häften à 1 kr 75 öre, samt är ett för sig själfständigt arbete, men kommer att följas af ÖSTERGÖTLANDS BESKRIFNING o. s. v.

Ur tidningspressens omdömen om nämnda verk anföras här följande:

»Östergötlands historia från äldsta till nuvarande tid» är titeln på ett arbete af kapten Anton Ridderstad, som nyligen börjat publiceras å P. A. Norstedt och Söners förlag. Författaren, skaparen af Östergötlands museum, synes genom sitt föregående arbete om Östergötland, det år 1875–79 utgifna »Historiskt, geografiskt och statistiskt lexikon», vara väl skickad till uppgiften att skildra vår provins' öden genom tiderna. — —

Författaren till denna skildring af vår provins' historia har allvarligt sträfvat efter att hålla sig till de senaste resultaten på den arkeologiska forskningens områden. Under hans ledning skall vandringen genom Östergötlands forntid och nutid bli en intressant konfrontation med våra förfäder, deras hem och husseder, deras tro och öden. Det första häftet lofvar en sakrik och gedigen historiebok, väl skriven och pålitligt underrättad, som har en uppgift att fylla för både stad och land inom vårt landskap. Tryck och illustration äro omsorgsfullt utförda, format och papper värdiga ett historieverk.»

Norrköpings Tidningar.

»Det är resultatet af ett långvarigt, omfattande och grundligt arbete, som i detta verk erbjudes allmänheten. Tack vare det ökade intresse, med hvilket vetenskapsmännen bedrifvit fornforskningen just inom Östergötland, föreligger ett rikt material, och det är af detta material samt af resultaten af egna forskningar, som författaren åstadkommit detta enastående verk, Att hans arbete först och främst, ja, uteslutande bäres af intresse för forskningen och kärlek till hembygden, framgår af både detta och föregående verk samt af de afsevärda uppförfningar det kostat.»

Östgöta Correspondenten.»För den sakrika och fängslande framställningen har författaren tillgodogjort sig den vetenskapliga forskningens resultat. — — —

Säkerligen skall hvarje för sin hembygd och dess historia intresserade östgöte söka skaffa sig detta värdefulla arbete, som ej heller bör saknas i något allmänt eller skolbibliotek.»

Östgöten.

»Kapten Anton Ridderstad utger nu ett stort, rikt illustrerad arbete öfver Östergötland. — — —

Ett sådant borde finnas öfver hvarje svenskt landskap, och till sådant skulle riskdagen lämna anslag. Det vore mera foserländskt och mera nyttigt än att offra penningar på resenärer i Tibet, Sydafrika m. m.»

»Såningsmannen.»

»En vacker gärd åt hembygden lämnar kaptern Anton Ridderstad i det stora arbetet *Östergötland*, hvaraf de två första häftena i dagarna ha utkommit. Förf:s litterära påbrå är väl känt, likaså hans egen personliga insats för östgötaminnenas bevarande genom skapandet af Östergötlands museum. — — —

Det bör framför allt erkännas att förf. nedlagt en mycket stor förtjänst genom sin oförtröttade ifver att samla och framföra så mycket historiskt stoff om Forn-Östergötland som möjligt. Han har icke nöjt sig med de i litteraturen tillgängliga upplysningarna utan han har direkt från specialforsare inhämtat upplysningar, som hittills ej publicerats. — — —

Hvad här sagts, får icke fattas så, som nöjde sig förf. med att flitigt sammanställa andras undersökningar. Tvärtom, han har gärna sin personliga mening och tvekar inte att uttala densamma, äfven med risk att möta opposition. Sålunda vill han uppvisa, att Rökstenens ristare, Bjare i Öja, varit den s. k. svenska runradens uppfinnare, och från en annan rusnten sluter han bestämdt, att månggifte denna tid rådt i Sverige. — — —

Arbetets yttre utstyrsel är mycket förtjänstfullt.»

Carl Hallendorff i Svenska Dagbladet.

=====

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/ra65arsdag/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-ra65arsdag>.

Filen skapad 2018-12-17 15:40:42.860733